

Befolkningsprognos 2024–2040
2024-06-12

Befolkningsprognos 2024–2040

Datum: 2024-06-12

Diarienummer: RS 2024-03140

Dokumentnamn: Befolkningsprognos 2024–2040

Kontaktperson: Jonathan Gärtner, Koncernkontoret, Avdelning Samhällsanalys

Telefon: [0765 29 12 62](tel:0765291262)

E-post: jonathan.gartner@vgr.se

Sammanfattning

Denna rapport beskriver befolkningsprognosen för Västra Götaland 2024–2040. Rapporten börjar att beskriva befolkningsutvecklingen under 2000-talet, förutsättningarna i Västra Götaland och hur dessa relaterar till befolkningsprognosen. Därefter kommer resultatet från prognosen 2024 efter födda, döda, flyttningar, migration och de olika åldersgruppernas utveckling. I nästa avsnitt följer en metodbeskrivning av de olika antaganden som ligger till grund för prognosen. Rapporten avslutas med en utvärdering av tidigare prognos framtagen under 2023.

Folkökningen beräknas att fortsätta vara positiv under 2024–2040, men har skrivits ner jämfört med befolkningsprognosen 2023–2035. Främsta orsakerna till att folkökningen har skrivits ner är en beräknad minskad invandring och antagandet om fortsatt sjunkande barnafödande.

Prognosen 2023 hade minst avvikelse i de äldre åldersgrupperna, medan avvikelsen var störst i åldersgrupperna mellan 20–29 år. Det berodde främst på att antalet inflyttare var högre i dessa åldersgrupper än beräknat. Samtidigt var folkökningen lägre än prognosen beräknade på grund av ökad utvandring och lägre födelsetal under 2023.

Åldersgrupperna över 80 år beräknas öka mest under de närmsta tio åren. Denna prognos har historiskt haft lägre avvikelse än andra åldersgrupper. De beror på att de äldre åldersgrupperna har lägre sannolikhet att flytta och personerna födda under 1940-talet är en stor kohort som närmar sig åldersgruppen över 80 år.

Samtidigt beräknas antalet födda barn minska de närmsta tio åren. De beror på att medelålder för när kvinnor skaffar sitt första barn har ökat under 2000-talet. Det finns ett samband mellan ålder vid första barnet och slutgiltigt antal födda barn. Detta ligger som grund för antaganden om sjunkande fruktsamhet under prognosperioden.

Vi blir allt äldre i Västra Götaland. Åldersfördelningen har förändrats så att det finns en större andel över 65 år 2023 än under 1997 när de stora kohorterna födda under 1990-talet hade fötts. Detta innebär att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler när man ser till den demografiska försörjningskvoten. Kvoten beskriver relationen mellan personer under 19 år och över 65 år ser ut mot den arbetsföra befolkningen mellan 20–64 år. Sett till åldersfördelningen har Fyrbodalen den äldsta befolkningen medan Göteborgsregionen har den yngsta befolkningen, vilket även beräknas vara fallet längre fram i prognosperioden.

Förutsättningar och befolkning

Befolkningen i Västra Götalands har ökat under hela 2000-talet.

Folkökningen har främst bestått ett positivt invandringsnetto (invandrade minus utvandrade). Störst folkökning under 2000-talet skedde 2016 när den väpnade konflikten i Syrien föranledde en större flyktingvåg, varav en betydande andel sökte sig Sverige. Sedan dess har invandringen till Sverige minskat fram till 2020, då den började öka igen.

Födelsenettet (födda minus döda) har legat stabilt under 2000-talet, men sedan 2021 har det stadigt minskat. Det beror främst på att antalet födda barn har minskat de senaste två åren. Samtidigt har antalet döda minskat efter att ha ökat under pandemiåren och har återgått till den historiska mönstren.

Flyttnettot (inflyttade från andra regioner minus utflyttning till andra regioner) har varit stabilt negativt eller svagt positivt. Men sedan 2021 har inflyttningen till regionen ökat och 2023 var ett rekordår med ett positivt flyttnetto på över 1 700 personer. Det är främst ett kraftigt ökat inrikes flyttnetto till Göteborg som har påverkat.

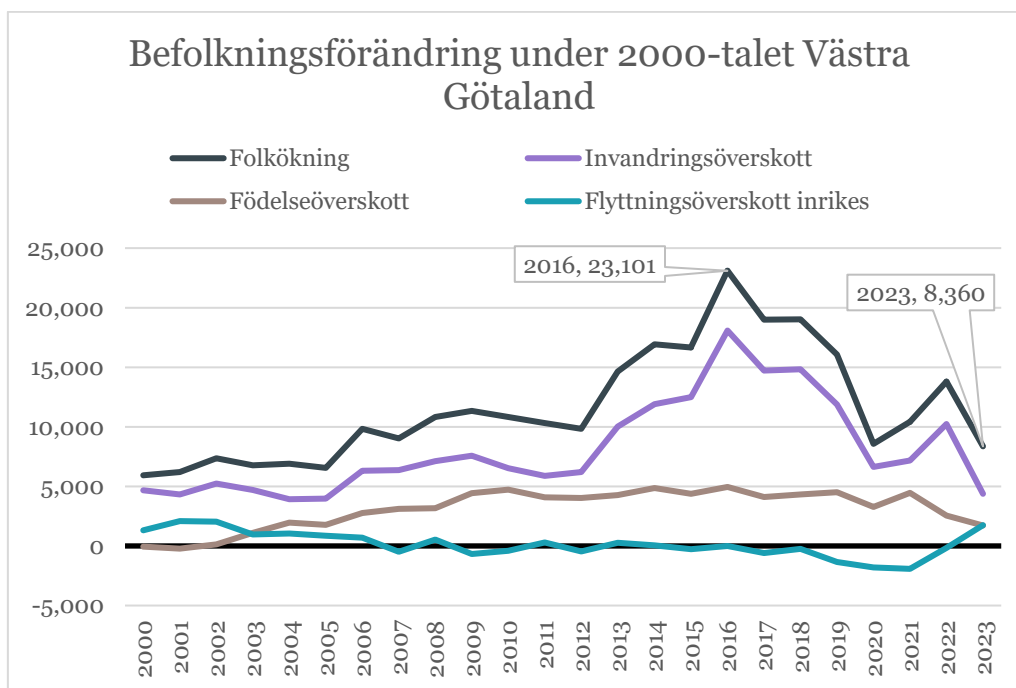

Diagram 1 Befolkningsförändringar efter variabel och år för Västra Götalands län. Källa: SCB

Flyttningar, folkbokföring och massflyktningsdirektiv

De åldrar som har positivt flyttnetto till Västra Götaland är främst 0–6 åringar och personer 20–30 år. Om man delar upp det på invandring och inrikes flyttnetto så har ökningen av personer mellan 0–6 år och från 27–35 främst påverkats att det har invandrat fler i dessa åldrar än utvandrat. Samtidigt är det dessa åldrar som har ett svagt negativt inrikes flyttnetto.

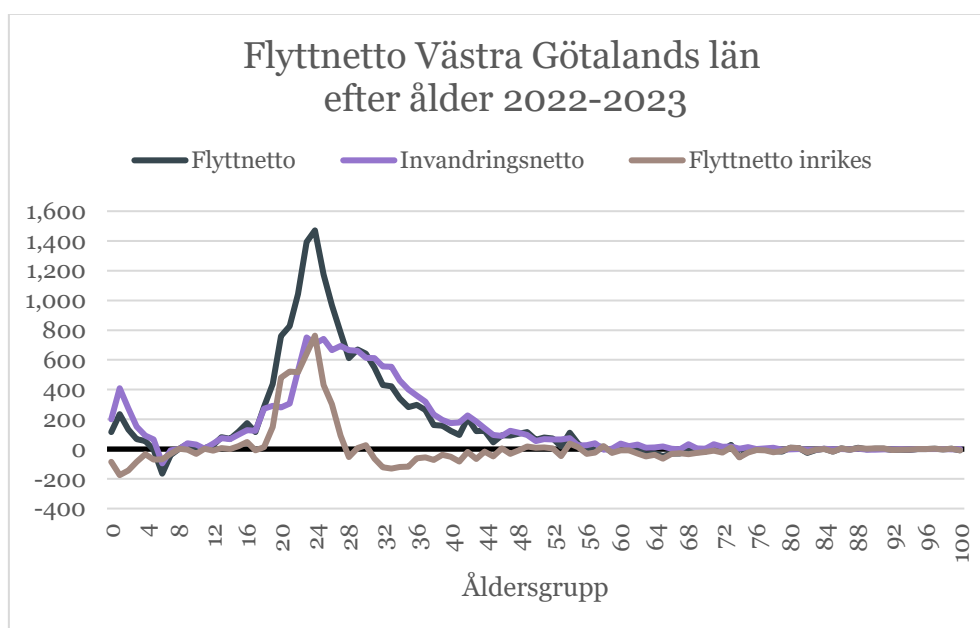

Diagram 2 Flyttnetto till Västra Götaland efter ålder mellan 2022–2023. Källa: SCB

Varje år avför Skatteverket personer från folkbokföringen som inte längre är bosatta i Sverige. Sedan maj 2023 har Skatteverket inom det uppdrag kring en effektiv återvandring avfört allt fler från folkbokföringen, och den högre nivån av utvandring under 2023 berodde till dels på denna rensning. (SCB, Sveriges framtida befolkning 2024–2070 Demografiska rapporter 2024:1, sid:108ff). För Västra Götaland handlar det om drygt 2 800 personer från maj 2023 till mars 2024, eller 750 personer under 2024. Dessa förändringar i register kan inte tas i beaktande för antaganden och utfall i prognosen, utan ses som en avvikelse.

Ytterligare en del inom migrationen hör till kriget i Ukraina. De personer som har sökt skydd i Sverige enligt massflyktningsdirektivet har inte folkbokförts i Sverige. Massflyktningsdirektivet förlängs ett år i taget och kan som längst förlängas till 4 mars 2025, därefter behöver EU-länderna komma överens om hur man ska hantera frågan. SCB har inte tagit med

dessa i sin prognos. (SCB, Sveriges framtida befolkning 2024–2070 Demografiska rapporter 2024:1, sid:122ff). För riket fanns 38 000 inskrivna i Migrationsverket system till och med 2024-04-30, varav strax över 5 000 i Västra Götaland. I skrivande stund har det inte fattats ett beslut om frågan.

Fallande fruktsamhet och färre antal födda barn

När det gäller antal födda barn så har det de senaste tre åren varit lägre än tidigare år. För riket får man gå tillbaka till 2003 för att hamna på samma antal födda barn, men nedgång började 2010. Västra Götaland följer samma trend som riket. Under 2010 föddes det cirka 20 000 barn och under 2023 föddes strax under 17 500 barn i Västra Götaland.

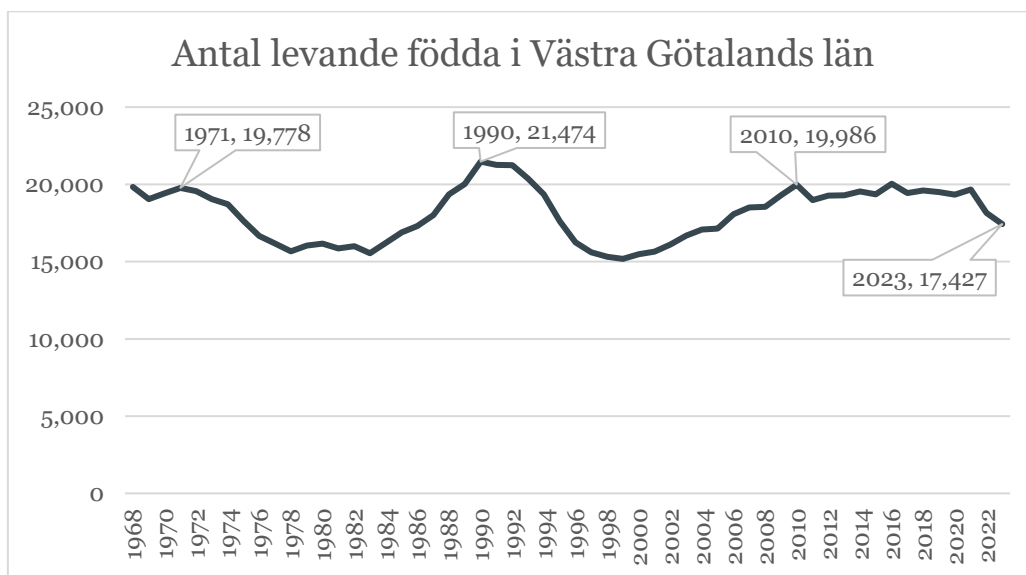

Diagram 3 Antal levande födda i Västra Götaland mellan 1968–2023. Källa: SCB

Ett sätt att titta och förstå när man som kvinna skaffar barn är genom så kallad summerad fruktsamhet. Fruktsamheten beräknas genom att ta antal kvinnor som har fött barn under året delat med totalt antal kvinnor i befolkningen i åldrarna 15–49 år ålder. Den summerade fruktsamheten är alla åldrar summerade, vilket blir ett sätt att mäta hur många kvinnor som skaffar barn av totalt antal kvinnor.

Den summerade fruktsamheten har sjunkit för riket och Västra Götaland sedan 2010-talet. Benägenheten att skaffa barn har varierat över tid och beror på faktorer såsom den ekonomiska konjunkturen, deltagande i arbetslivet, utbildning och vilket typ av familjepolitik som bedrivs. De vanligaste förklaringarna är konjunktur och förändringen i

föräldraförsäkringen, men nedgången från 2021 kan inte förklaras av detta. (SCB, Sveriges framtida befolkning 2024–2070 Demografiska rapporter 2024:1, sid:36ff). Diagrammet nedan visar fruktsamheten för riket och Västra Götaland. Utvecklingen är liknande för alla kommuner i Västra Götaland.

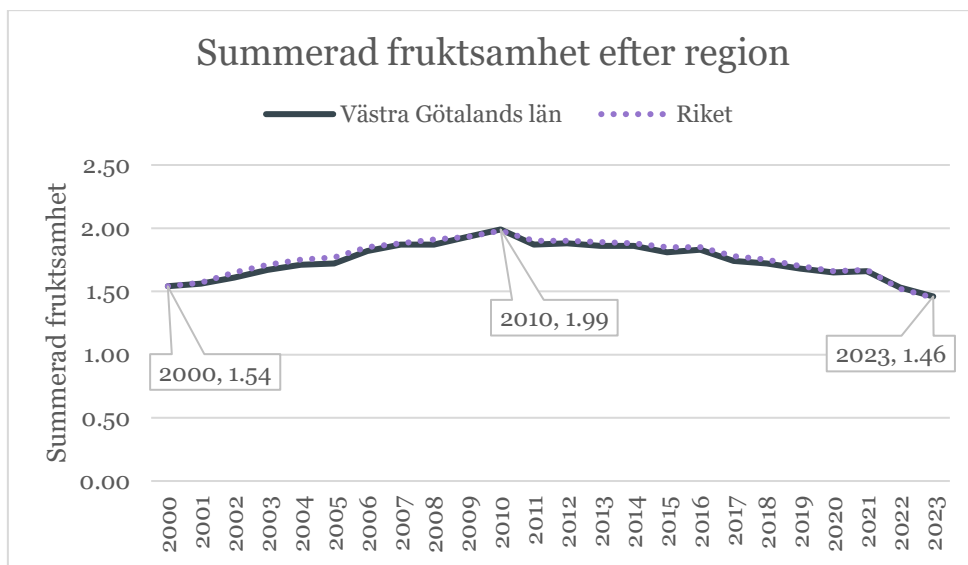

Diagram 4 Summerad fruktsamhet i Västra Götaland och Riket mellan 2000–2023. Källa: SCB

Orsaken till att barnafödande ligger på lägre nivåer nu är att kvinnor väljer att skaffa sitt första barn när man är allt äldre. Detta påverkar hur många barn man får under sitt liv och det finns ett samband mellan att få barn tidigare i livet och en förhöjd andra- och tredjebarnsfruktsamhet. (SCB, Sveriges framtida befolkning 2024–2070 Demografiska rapporter 2024:1, sid:36ff).

Om man ser till snittålder för när kvinnor skaffar sitt för första barn så har den ökat både i riket och Västra Götaland. Sedan 2000 har medelåldern ökat med cirka två år. Detta får effekt på hur många barn som beräknas födas i framtiden tillsammans med hur många kvinnor mellan 15–49 år som beräknas finnas i regionen.

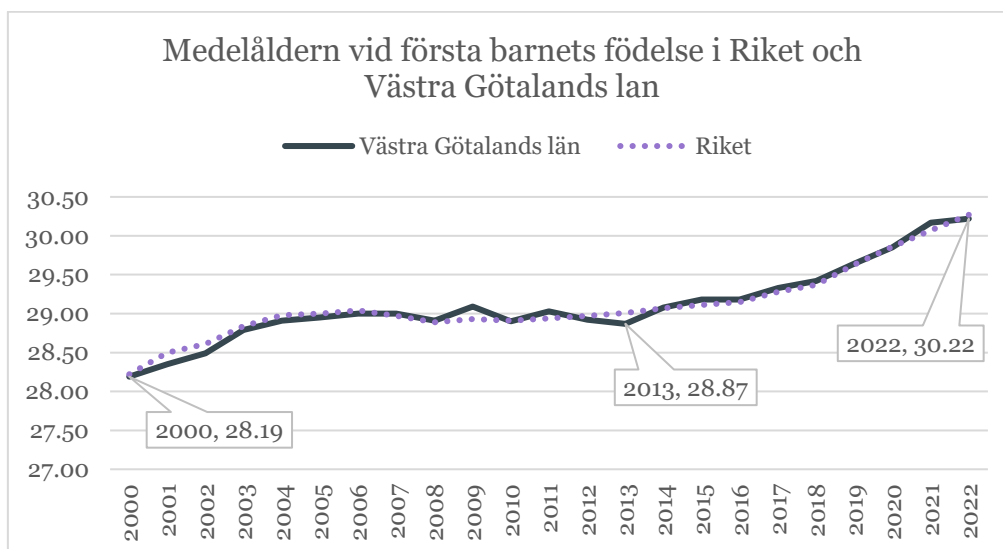

Diagram 5 Medelålder efter moderns ålder för första ordningsnumret för barnet. Källa: SCB

Åldersfördelning

Åldersfördelningen av nuvarande befolkning är en viktig faktor för att förstå utvecklingen av åldersgrupper, antal födda barn och flyttningsmönster. En prognos tar sin utgångspunkt i den nuvarande befolkningens struktur. Olika åldersgrupper har olika sannolikheter för dessa faktorer, vilket är naturligt genom individers liv. Prognosmetoden är en kohortbaserad framskrivning, vilket gör nuvarande befolkning än viktigare för att förstå utveckling. Se mer under avsnittet ”Prognosmetod”.

Ett sätt att titta på åldersstrukturen är att se hur stor andel en åldersgrupp är av total befolkning för att kunna jämföra mellan andra regioner. Västra Götaland har en åldersstruktur som liknar riket. Den största åldersgruppen är de personer som är födda under 90-talet och är mellan 30–35 år. Därefter kommer kohorten födda under 1960-talet som är mellan 50–60 år. Gruppen som är födda under 1940-talet är en större kohort och är strax under 80 år. Grupperna är markerade i diagrammet nedan.

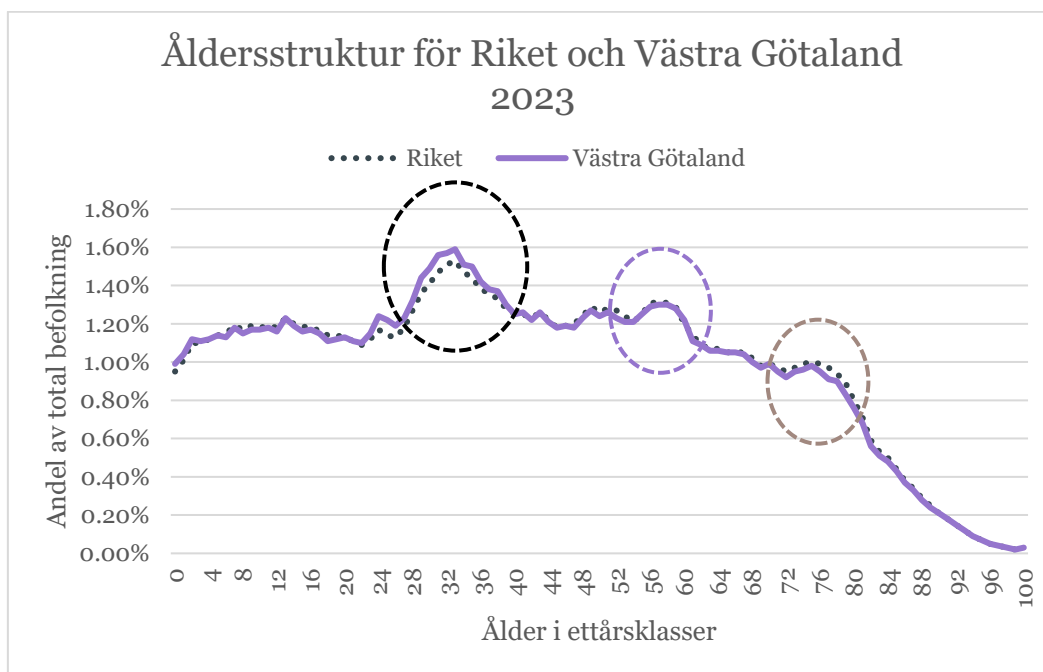
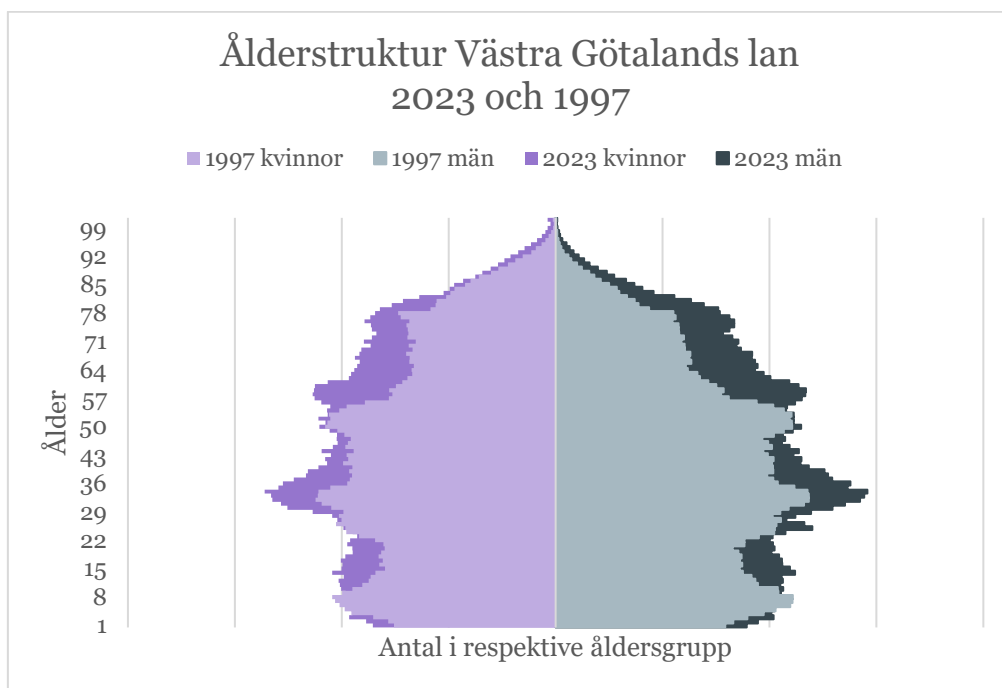

Diagram 6 Åldersklassernas andel av total befolkningen för riket och Västra Götaland för 2023. Källa: SCB

Om man ser till hur utveckling över tid har sett ut för Västra Götaland så kan man jämföra med efter de stora kullarna födda mellan 1985–1995 har förändrat åldersstrukturen. 90-talisterna är nu i barnafödande åldrar, men minskat antal födda barn per kvinna resulterar det att de senaste åren har antalet födda barn hållits uppe av dessa kohorter. De stora kullarna födda under 1960-talet är på väg mot pensionsålder och lämnar snart den arbetsföra befolkningen vilket får konsekvenser för kompetensförsörjningen. Antalet födda under 1940-talet är stort och dessa är på väg att röra sig mot åldersgruppen över 80 år. Dessa grupper är de som använder en majoritet av sjukvård och den kommunala äldreomsorgen.

Åldersfördelningen skiljer sig även inom Västra Götaland. Göteborg är kommunen som påverkar åldersfördelningen mest av den enkla anledningen att det bor flest personer där. Drygt 60 % av all befolkning i Västra Götaland bor i Göteborgsregionen och Göteborg är den enskilt största kommunen med över 600 000 invånare 2023. Göteborg har en yngre befolkning, vilket ger avtryck på åldersfördelningen när man jämför mellan delregionerna.

Tabellerna nedan visar andelen av befolkningen efter åldersgrupper för delregionerna i Västra Götaland. Göteborgsregionen har den största andelen av sin befolkning mellan 20–64 år jämfört med övriga delregioner. Fyrbodalsregionen har den äldsta befolkningen sett till andel över 65 år. Se tabellen nedan.

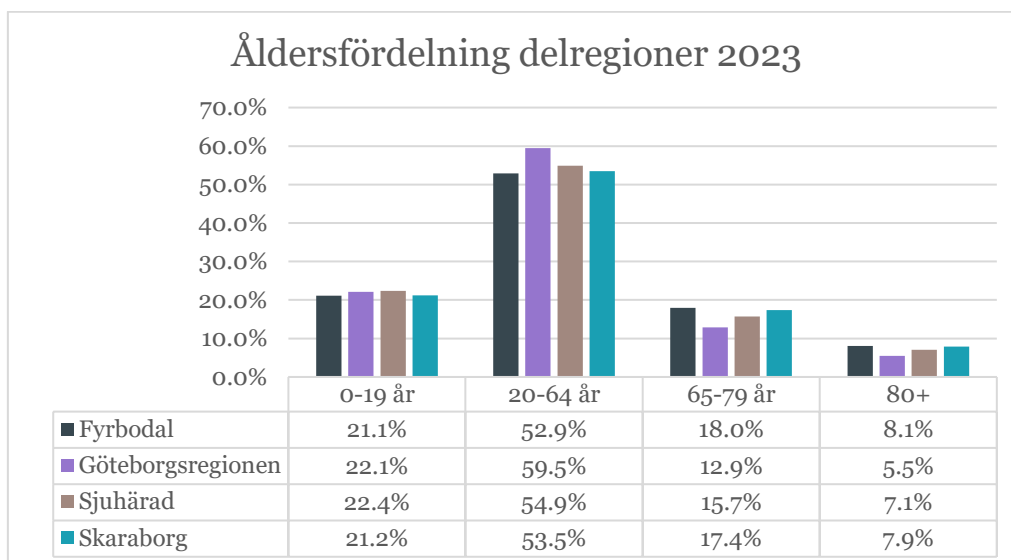

Diagram 7 Åldersgruppernas andel av totala befolkningen efter kommunalförbund i Västra Götaland 2023. Källa: SCB

Delregioner	Folkmängd 2023	Andel
Fyrbodal	272 676	14,7%
Göteborgsregionen inkl. Kungsbacka	1 080 980	58,3%
Sjuhärad	229 166	12,4%
Skaraborg	269 847	14,6%
Västra Götaland inkl. Kungsbacka	1 852 669	100,0%

Detta ger de olika delarna av regionen olika förutsättningar när det gäller var det beräknas att födas barn och var den äldre befolkningen beräknas öka mest.

Resultat

Befolkningsprognosen ska ses som en framskrivning av befolkningen i åldersklasser med antaganden för födda, döda, flyttningar och migration utifrån historiska mönster. Prognosen beskriver en framtid baserat på nuvarande trender och rikets framskrivning. Inga antaganden om bostadsbyggande eller förändringar i antal arbetsställen har tagit med i antaganden.

Befolkningen beräknas att fortsätta öka i Västra Götaland under prognosperioden, men med en lägre folkökning än tidigare. Det beror främst på ett lägre födelsenetto då färre barn beräknas födas och en minskad invandring. Folkökningen beror fortsatt främst av ett positivt invandringsöverskott, medan flyttnettot beräknas att fortsatt vara något negativt. Födelseöverskottet beräknas att minska och tangera nära noll för att senare se en ökande förändring

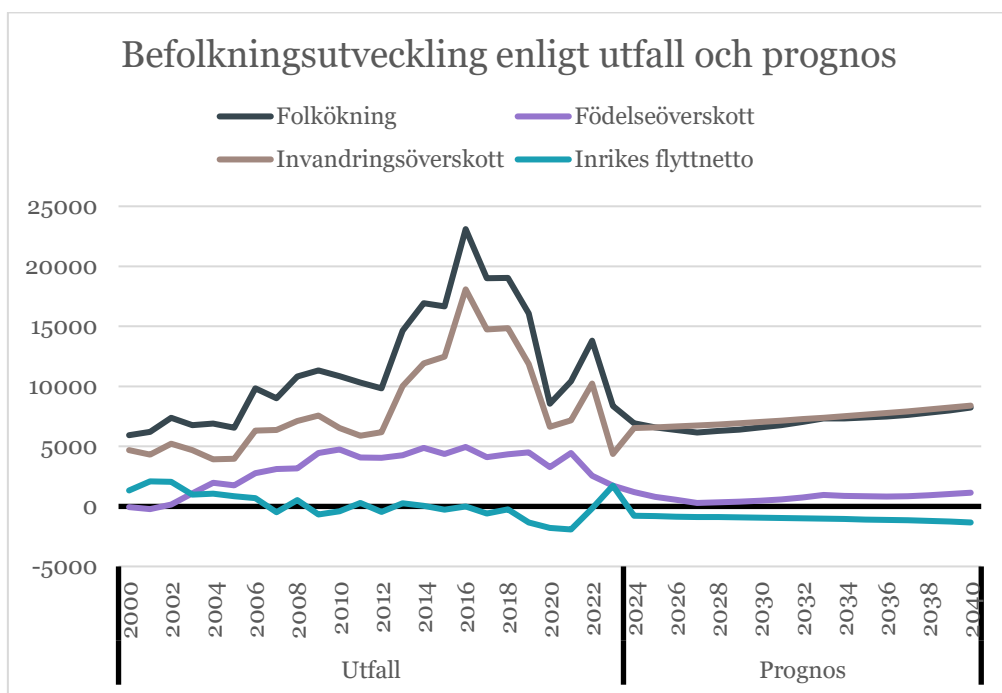

Diagram 8 Befolkningsutveckling Västra Götaland efter folkökning, födelseöverskott, invandringsöverskott och inrikes flyttnetto. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Åldersgruppers utveckling

När man ser till vilka åldersgrupper som beräknas öka är det främst åldersgruppen över 80 år. Som redan beskrivet så är detta på grund av de stora kohorterna födda under 1940-talet. Dessa grupper har betydligt lägre sannolikhet att flytta utanför länet, vilket gör att prognosen för dessa grupper är betydligt mer träffsäker.

Åldersgruppen 0–19 år beräknas minska de närmaste 15 åren på grund av den lägre fruktsamheten som har observerats och som används i prognosen. Antalet 20–64 år beräknas öka, men inte i samma takt som de personer som lämnar gruppen för åldersgruppen 65–79 år. De närmaste fem åren minskar gruppen på grund av att de stora kohorterna födda under 40-talet lämnar för åldersgruppen över 80 år. När sedan 60-talisterna går in i åldersgruppen 65–79 år inom 10 år så beräknas gruppen öka igen.

Den åldersgrupp som beräknas öka mest procentuellt är gruppen över 80 år med många 40-talister. Sett i antal så ökar åldersgruppen med 28 000 på fem år och 42 000 på tio år.

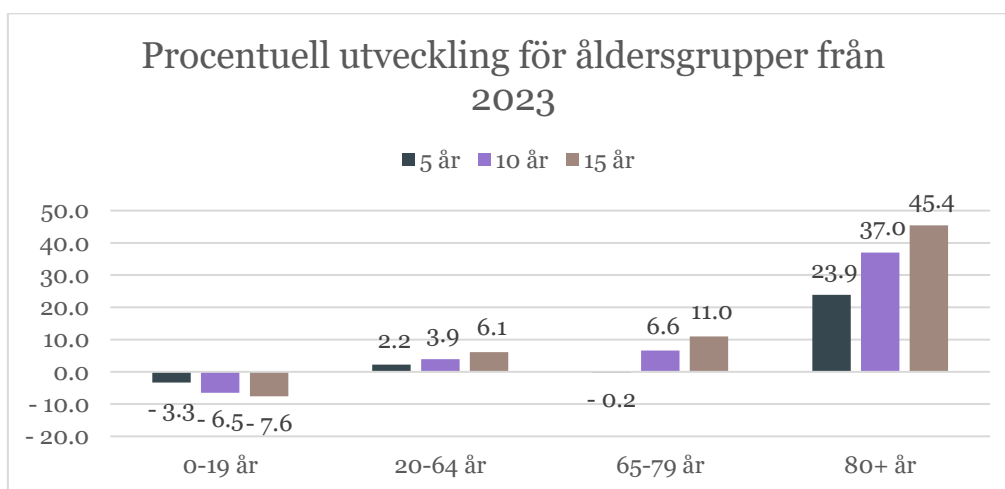

Diagram 9 Procentuell ökning i åldersgrupper från basår 2023. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Förändringen blir tydligare om man tittar på förändringen mellan åren för de olika åldersgrupperna. Det är först i senare delen av prognosperioden som åldersgruppen 0–19 år beräknas att minska igen. Åldersgruppen 20–64 år beräknas att ligga stabil över åren, medan åldersgruppen över 80 år har börjat växa och fortsätter att växa fram till början av 2030. Åldersgruppen 65–79 år beräknas att börja öka kraftigt igen strax före år 2030.

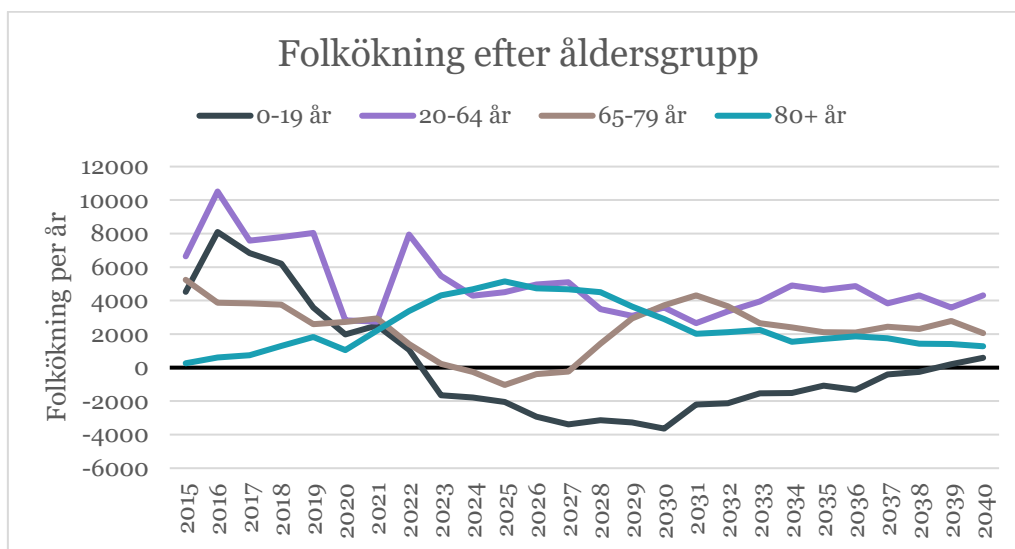

Diagram 10 Folkökningen per år efter åldersgrupp, utfall och prognos. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Befolkningsstruktur

Befolkningsstrukturen beräknas att förändras. I diagrammet nedan visas hur åldersfördelningen ser ut 2023, hur den såg ut 2014 och hur den beräknas att utvecklas fram till 2033. Andelen under 20 år beräknas att minska och andelen över 65 år beräknas att fortsätta öka över prognosperioden.

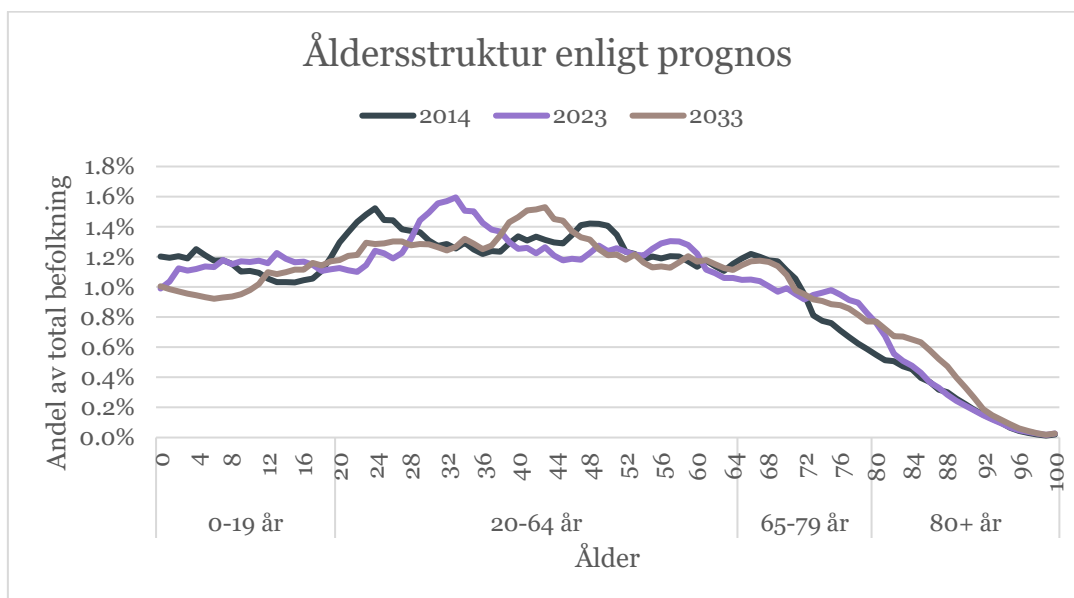

Diagram 11 Åldersgruppers andel av total befolkning enligt prognos. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Tabellerna nedan visar åldersgruppernas andel av totala befolkningen och antalet i åldersgrupperna respektive år. Där går att se att antalet personer över 80 år beräknas att öka från 99 000 till 135 000 mellan 2023 och 2033. Andel av befolkningen som är över 80 år beräknas att förändras från 5,6 procent till 7,4 procent mellan 2023 och 2033.

Samtidigt beräknas antal mellan 0–19 år att minska med 26 000 personer mellan 2023 och 2033. De beror främst på antal födda barn som beräknas minska, men även att dagens 16–19 åringar är stora kohorter som lämnar åldersgruppen.

Andel av åldersgrupp	År				
	2014	2023	2028	2033	2038
0–19 år	22,6%	22,8%	21,6%	20,5%	19,9%
20–64 år	58,3%	57,2%	57,4%	57,2%	57,3%
65–79 år	14,0%	14,4%	14,2%	14,8%	15,1%
80+ år	5,1%	5,6%	6,8%	7,4%	7,7%
Totalsumma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Folkmängd i åldersgrupp	År				
	2014	2023	2028	2033	2038
0–19 år	368 962	402 146	388 869	376 089	371 513
20–64 år	951 061	1 010 628	1 032 985	1 049 642	1 072 195
65–79 år	228 566	255 176	254 693	271 988	283 349
80+ år	83 423	99 066	122 791	135 730	144 035
Totalsumma	1 632 012	1 767 016	1 799 339	1 833 450	1 871 091

Att befolkningen blir allt äldre sker samtidigt som kohorten födda under 60-talet beräknas lämna den arbetsföra åldern. En utmaning är att skillnaden mellan den del av befolkningen som ska försörja de andra delarna och de som behöver försörjas ökar.

Ett sätt att titta på detta är att se till den demografiska försörjningskvoten¹. Kvoten beskriver förhållandet mellan arbetsför befolkning och yngre och äldre genom att summera alla under 20 år och över 65 år för att sedan dividera dessa med den arbetsföra befolkningen mellan 20–64 år. Ju högre tal, desto fler ska varje person mellan 20–64 år försörja utöver sig själv.

¹ Den demografiska försörjningskvoten tar enbart hänsyn till antalet i befolkning i olika åldersklasser. Ytterligare aspekter att ta hänsyn till är till exempel pensionsålder, storleken på arbetskraftsreserven och sysselsättningsstatus.

Västra Götaland följer rikets utveckling över tid, men har något lägre försörjningskvot. År 2023 var försörjningskvoten 77 i riket och 75 i Västra Götaland.

Försörjningskvoten beräknas ligga på liknande nivåer under prognosperioden. Men de äldres andel av försörjningskvoten beräknas öka kraftigt under prognosperioden. Den yngre delen av försörjningskvoten har blivit en allt mindre del, men under prognosen så beräknas de äldres andel av kvoten bli större än den yngre i början av 2030.

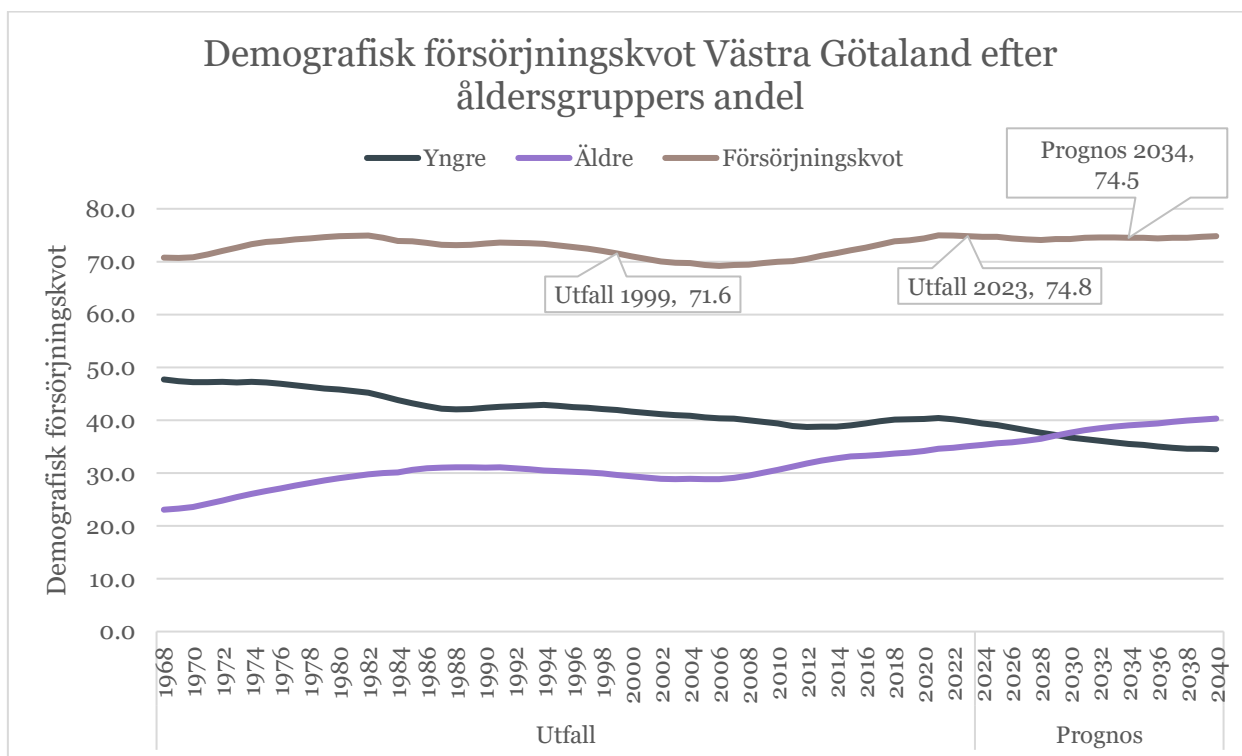

Diagram 12 Demografisk försörjningskvot efter åldersgrupps andel. Yngre är 0–19 år och äldre är över 65 år. Källa: SCB och Befolkningsprognos 2024–2040

Flyttningar

Sedan 2014 har ungefär lika många flyttat in som har flyttat ut från Västra Götaland. Sedan 2018 har dock antalet som flyttat till länet legat under antalet som har flyttat ut. De senaste två åren har dock inflyttningen varit högre än utflyttningen. Sett över prognosperioden så beräknas antalet inflyttare från andra län i Sverige att fortsätta ligga på likande nivåer. Sett till antalet utflyttare till andra län så beräknas antalet att fortsätta ligga över antalet inflyttare så som den historisk har legat.

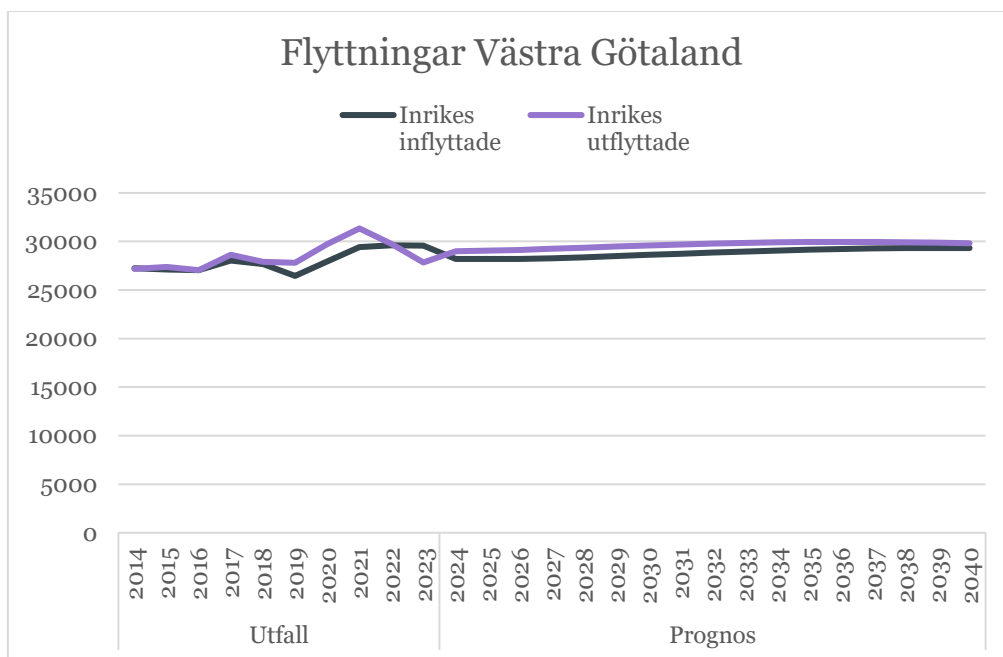

Diagram 13 Inrikes inflyttade och inrikes utflyttade efter utfall och prognos

Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Migration

Invandringen till Västra Götaland har varit hög under 2015–2018 för att sedan minska fram till efter slutet på pandemin. Prognosen använder rikets antaganden om invandring. I senaste riksprognosen beräknas antalet invandrade att minska medan utvandringen beräknas följa historiska mönster. Utvandringen under 2022 och 2023 kan hänföras till Skatteverket nya metoder för att avföra personer ur folkbokföringen.

Invandringen beräknas att fortsatt ligga på högre nivåer än utvandringen under prognosperioden, vilket resulterar i ett positivt invandringsöverskott. Dock beräknas antalet invandare att sjunka stadigt under prognosperioden. De beror på förändrade antaganden för riket när det rör migration.

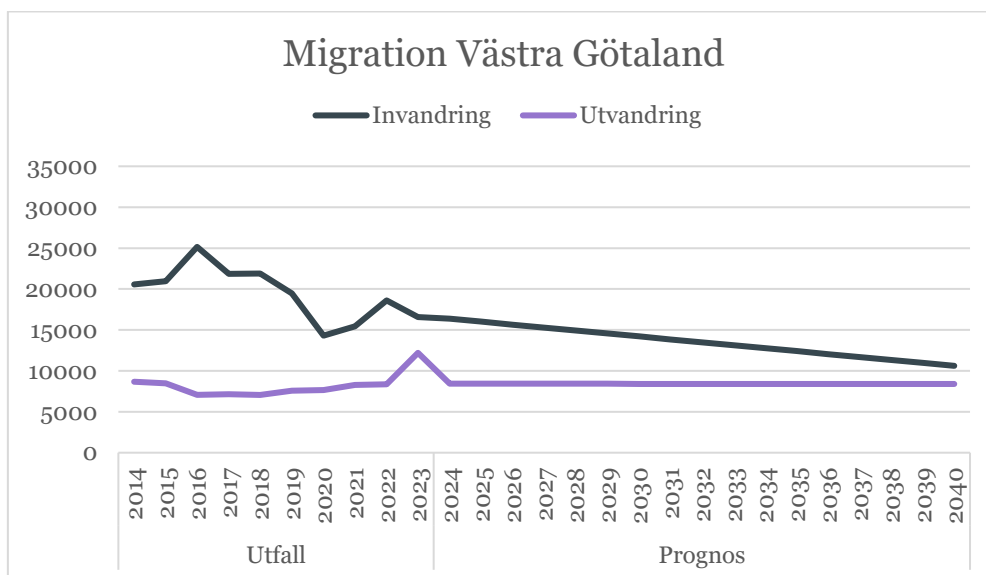

Diagram 14 Invandring och utvandring efter utfall och prognos. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Födda och döda

Antalet födda beräknas att sjunka, vilket beror på antaganden kring en sjunkande fruktsamhet. De föds allt färre barn per kvinna och de beräknas sjunka ytterligare under prognosperioden. Under 2014 föddes det cirka 20 000 barn i Västra Götalands län och 2023 så föddes de cirka 17 500. Under prognosperioden beräknas antalet att sjunka till strax under 18 000 per år.

Antalet döda ökade under 2019 och 2020, men har därefter fallit tillbaka till historiska mönster. Under 2015 dog cirka 14 500 i Västra Götalands län och

2023 cirka 15 500. Under prognosperioden beräknas denna siffra fortsätta öka med en äldre befolkning och att i en större befolkning så ökar antalet döda.

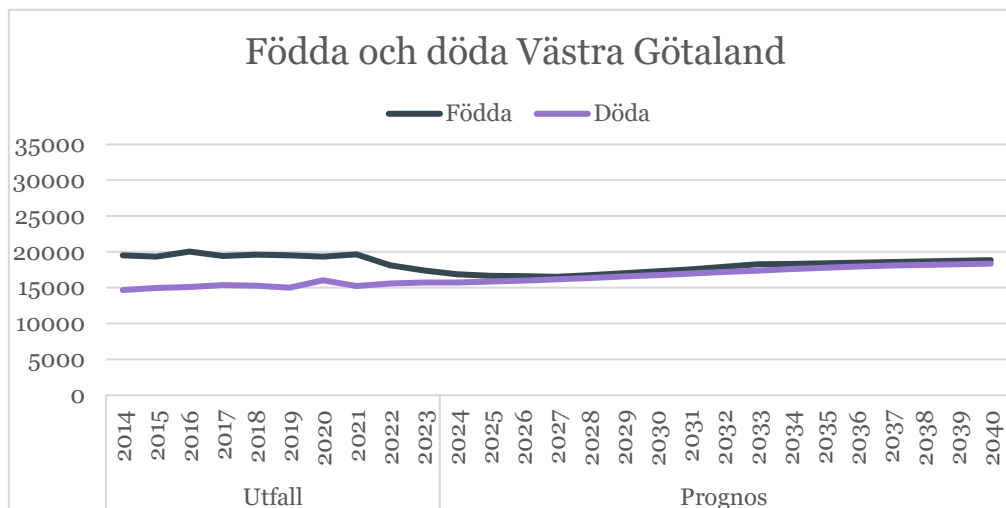

Diagram 15 Antal födda och döda efter utfall och prognos. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Prognosmetod

Västra Götaland har köpt in och använt prognosystemet Profet som är utvecklat och tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB). Data är hämtade och erhålls av SCB. Prognosmodellen är kohortframskrivningsmodell baserad på åldersspecifika sannolikheter beräknade efter den folkbokförda befolkningen.

Antaganden har gjorts för inrikes inflyttning, migration, dödsrisker och fruktsamhet. Antaganden har utvärderats i Profet via så kallade predikationsfel, där man ser hur antaganden kan förklara historisk utveckling och antas användas under prognosperioden. Vilka antaganden som väljs är utvärderade av Västra Götalandsregionen, baserat på dessa predikationsfel.

För att beräkna predikationsfel behöver man ta fram flera prognoser med olika antaganden för flera olika tidsperioder för vilket ett faktiskt utfall finns. Predikationsfel är beräknat enligt det som kallas relative error² och anger den relativa och absoluta differensen. Den prognos som har lägst fel i medel över prognosåren är den som väljs.

² Beräkningen är hämtade från Makridakis, S., Wheelwright, S. C. and Hyndman, R. J. (1998). Forecasting Methods and applications. 3:rd ed. John Wiley & Sons, Inc.

Inrikes in- och utflyttning

Inflyttningen är baserad på flyttningsrisker. Metoden utgår från populationen i övriga riket som för varje kombination av ålder och kön har en viss sannolikhet att flytta till länet eller kommunen. Inflyttningsrisker beräknas genom att dividera antalet inflyttade till länet/kommunen med folkmängden i övriga riket (exklusive prognosområdet). Dessa risker används sedan iterativt vid skattningen av varje enskilt prognosår där riskerna appliceras på övriga rikets folkmängd. Övriga rikets folkmängd beräknas genom att dra bort länet eller kommunens folkmängd från rikets framskrivning. Samtliga beräkningar görs efter ålder och kön. Utflyttningsrisker beräknas på samma sätt.

Flyttriskerna följer de senaste sju årens medelvärde i Västra Götaland. Utflyttningen sker främst mellan 20–35 år och inflyttningen främst mellan 20–30.

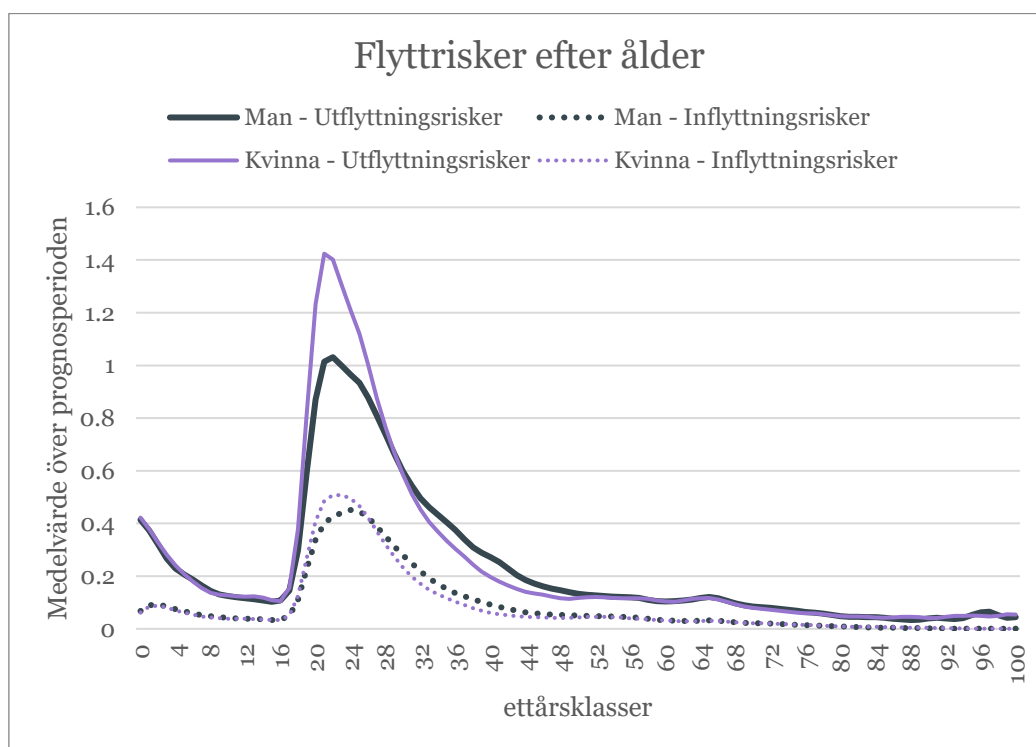

Diagram 16 In- och utflyttningsrisker efter kön och ålder. Medelvärdet över prognosperioden. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Migration

Migrationen är beräknad på den relativa invandringen som baseras på rikets framskrivning. Metoden utgår från ett medelvärde över historisk invandring och låter den framtida invandringen proportionerligt följa den prognostiserade invandringen till riket enligt rikets framskrivning. Exkluderade årtal exkluderas i såväl medelvärdesberäkningarna som proportionsberäkningarna mellan länet/kommunen och riket.

I Västra Götaland har åren mellan 2016–2018 exkluderats då dessa år var extraordinära sett till den historiska utvecklingen. Prognosen försöker inte att förutse den typen av händelser, utan följer antaganden gjorda i riskprognosen.

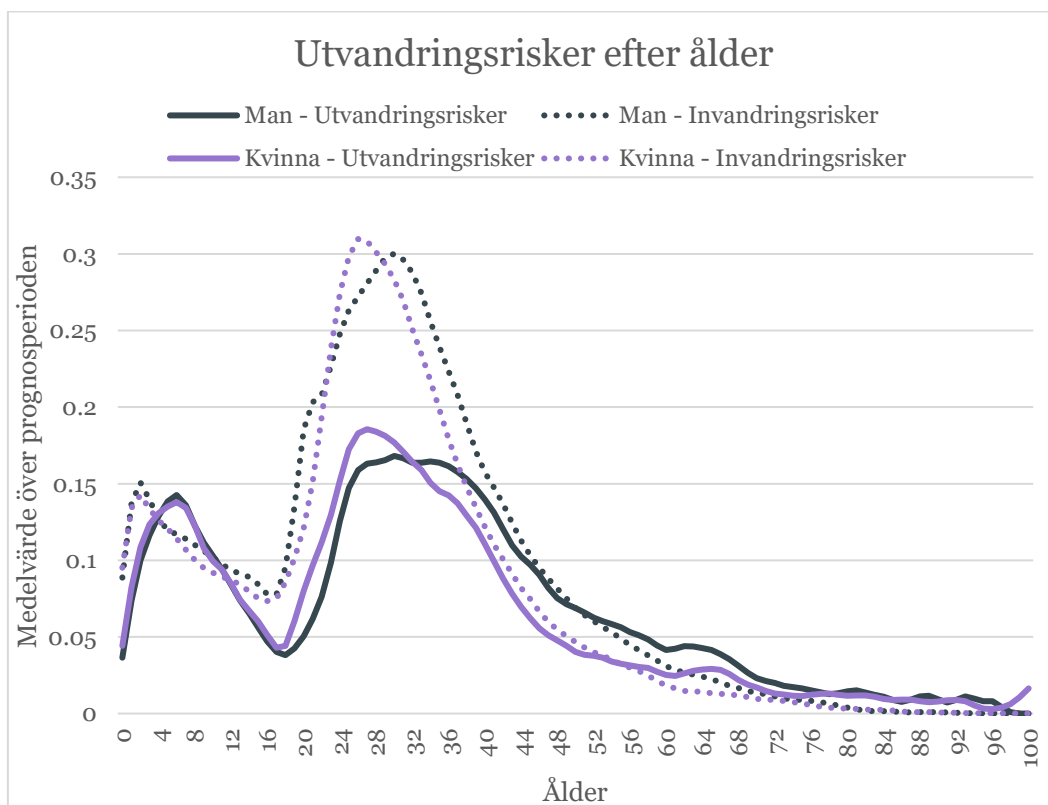

Diagram 17 In- och utvandringsrisker efter kön och ålder. Medelvärdet över prognosperioden. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Dödsrisker

Dödsrisker utgår ifrån dödlighetensantaganden från framskrivningen för riket och nivåjusteras med utjämningsstal för länet och respektive kommun. Antal år som är med i prognosen är de senaste tio åren. Nivåjusteringen är uppdelad i fyra grupper: män 20–64 år, män 65–90 år, kvinnor 20–64 år och kvinnor 65–90 år. Åldersgrupperna 0–19 år samt 90 år eller äldre nivåjusteras inte, för dessa grupper används dödlighetsantagandena från rikets framskrivning.

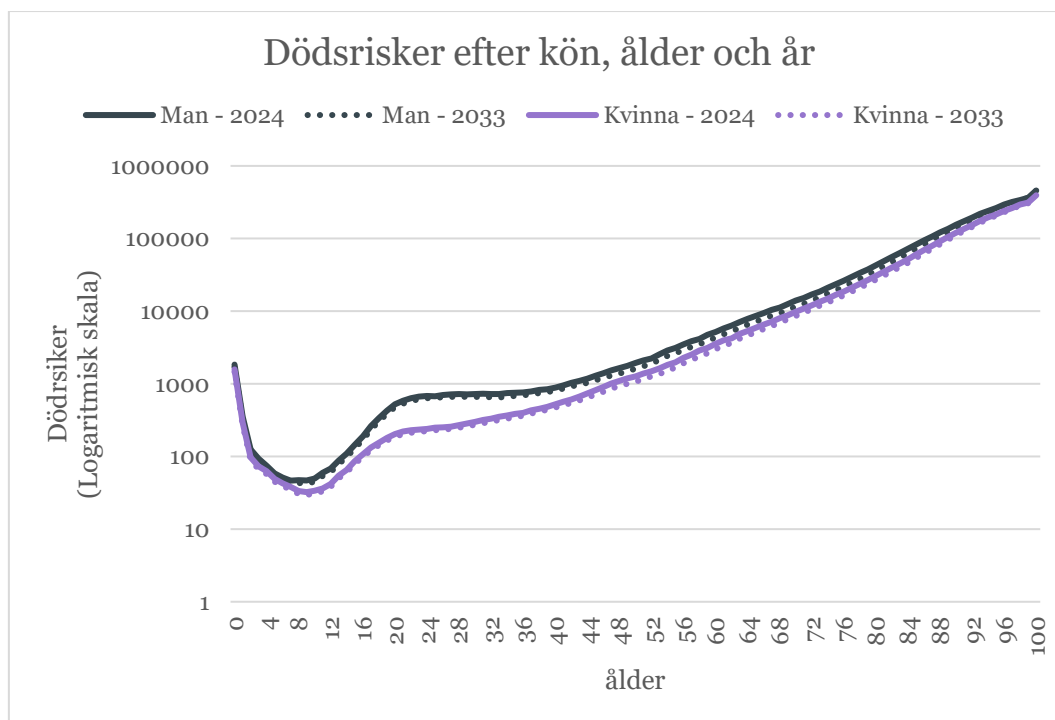

Diagram 18 Dödsrisker efter kön, ålder och år. Observera att skalan är logaritmisk. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Fruksamhet

Fruksamhetsberäkningarna för länet och kommunerna utgår från befolkningsframskrivningarnas fruktsamhetstal för riket efter ålder. För att anpassa rikets fruktsamhetstal till länet och kommunerna nivåjusteras de genom att multiplicera rikets fruktsamhetstal med kvoten mellan rikets summerade fruktsamhet och länet eller kommunens summerade fruktsamhet. Områdets summerade fruktsamhetstal beräknas genom att först ta medelfolkmängden för kvinnor i åldrarna 14–54 år dividerat med antal barn födda för respektive åldersgrupp. För att fånga senaste årens utveckling har de senaste fem åren använts för att beräkna fruktsamheten.

Nedan presenteras rikets summerade fruktsamhet efter faktiskt utfall och enligt senaste prognosen för riket. Västra Götaland ligger i nivå med riket både enligt utfall och enligt den nivåjusterade fruktsamheten. I diagrammet presenteras även två tidigare riksprognosers fruktsamhetsantaganden för att visa på förändringen i underlaget.

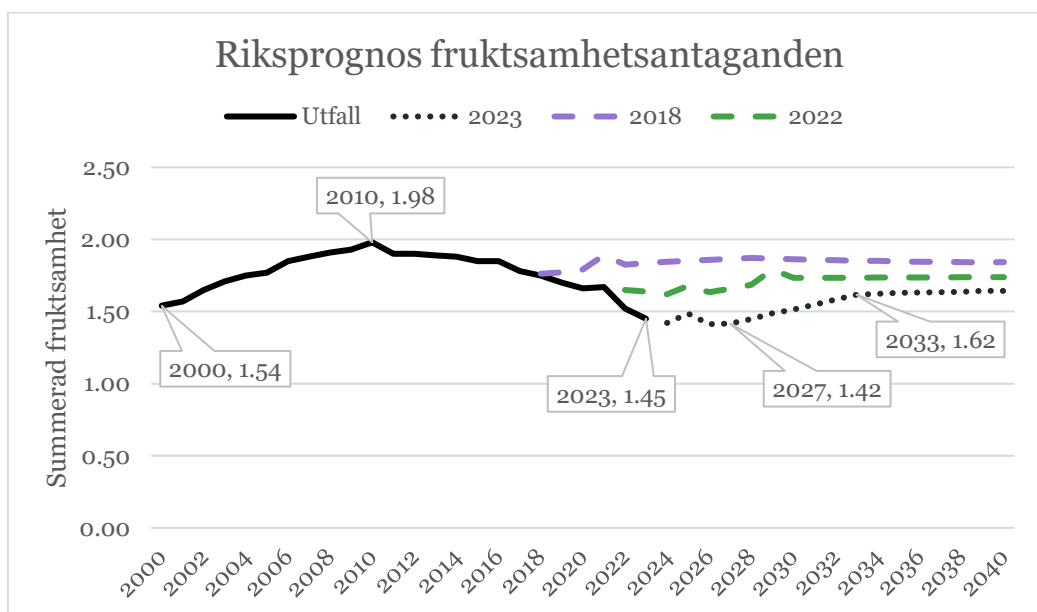

Diagram 19 Rikets fruktsamhetsantagande och faktiskt utfall för riket. Källa: SCB befolkningsframskrivning 2017, 2023 och 2024

Enligt den beräknade åldersspecifika fruktsamheten beräknas kvinnor skaffa barn allt högre upp i åldrarna.

Barnafödandet har minskat sedan 2010 och antalet födda barn per kvinna var det lägsta någonsin under 2023. Traditionella förklaringar såsom förändringar i föräldraförsäkringen eller konjunktur kan inte förklara det lägre barnafödandet. De senaste åren har varit oroliga med pandemi, krig och det har skett en förändring av attityder i samhället. (SCB, Sveriges framtida befolkning 2024–2070 Demografiska rapporter 2024:1, sid:36ff)

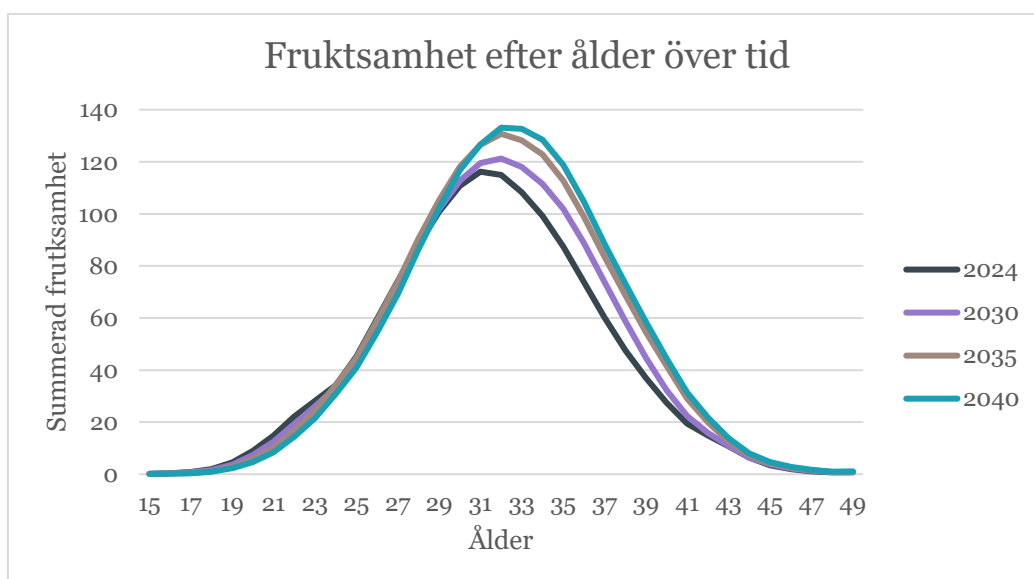

Diagram 20 Fruktsamhet för kvinnor efter ålder och år. Källa: Befolkningsprognos 2024–2040

Utvärdering av prognos 2023–2035

Ett sätt att utvärdera och utveckla prognosarbetet är att följa upp det första prognosåret för föregående prognos. Det ger en bild av hur antagandena på kort sikt faller ut. Det utvärderar inte hela prognosperioden, men ger signaler om vilka antaganden som förändrats mest.

Genom att titta på hur stor procentuell skillnad varje åldersklass har i jämförelse med hur många som finns i åldersklassen får man en bild över hur väl prognosen beräknar åldersklassens utveckling.

$$\text{Avvikelse} = \frac{P1 - Ut1}{Ut1} * 100$$

P1 är det beräknade utfallet för första prognosåret och Ut1 är det faktiska utfallet för första prognosåret. Om strecket i diagrammet är ovanför 0 beräknade prognosen ett större utfall än vad som faktiskt skedde. Om strecket är under 0 så blev de fler i åldersgruppen än vad prognosen beräknade.

Vid åldersklasser med få individer blir avvikelsen procentuellt stor, medan den absoluta avvikelsen är mindre. Därför ser det ut som att åldersgrupperna över 90 år har stor prognosavvikelse när det egentligen handlar om få individer sett till absoluta antalet.

De åldersgrupper där prognosen hade störst avvikelse var för åldersgruppen 20–29 år. Det berodde främst på en kraftigare inflyttning under 2023 av personer mellan 20–24 år, främst till Göteborg. Därefter var det fler mellan 25–29 år som flyttade från Västra Götaland än prognosen beräknade. Dessa åldersgrupper flyttar ofta, vilket gör att den gruppen oftast har större avvikelser. Därefter är det 0-åringarna som är den grupp som har störst prognosavvikelse, främst på grund av en fallande fruktsamhet under 2023. Prognosen underskattar utvecklingen av personer mellan 30–65 år, vilket beror främst på att den totala folkökningen inte har varit lika stor som prognosen beräknade.

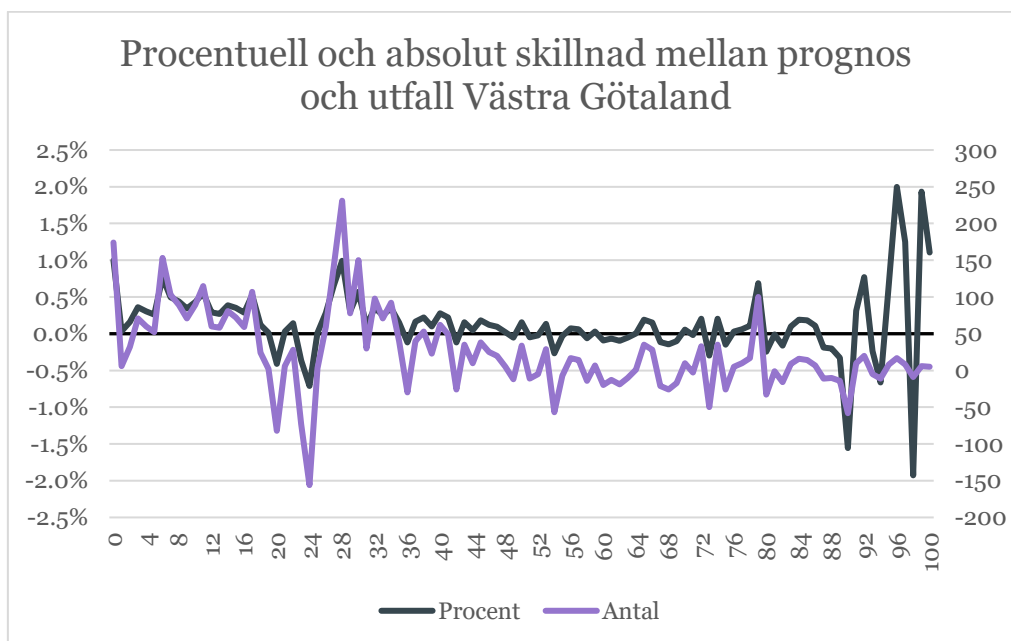

Diagram 21 Prognosavvikelse befolkningsprognos 2023–2035. Källa: SCB och Västra Götalandsregionen

Prognosavvikelsen var störst i Fyrbodalen och lägst i Göteborgsregionen. Göteborgsregionen var den delregion som växte mest under 2023, främst genom att Göteborg, Mölndal och Kungälv växte mycket. I Fyrbodalen beredde det främst på att Uddevalla, Trollhättan och Åmål hade lägre flyttnetto och lägre folkökning än prognosen beräknade

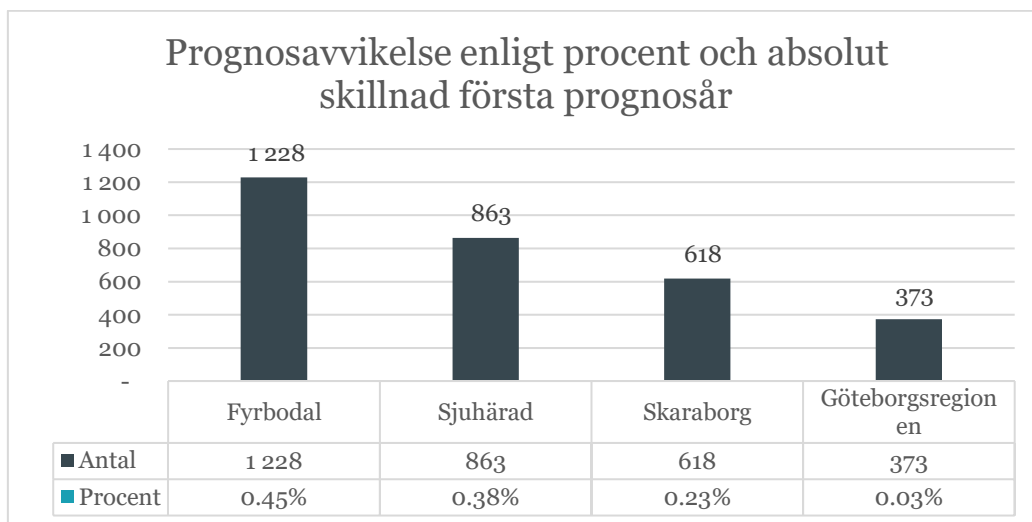

Diagram 22 Prognosavvikelse befolkningsprognos 2023–2035. Källa: SCB och Västra Götalandsregionen

Sett till vilka åldersgrupper och delregion som hade störst avvikelse mellan prognosen och faktiskt utfall var det i Göteborgsregionen för åldersgruppen 20–24 år. Därefter var det 0–4 åringar i Fyrbodalen som inte blev lika många som prognosen beräknade. Tills största delen berodde det på den lägre antalet födda i denna delregion under 2023. Men även antalet beräknade under 20 år var lägre än i övriga delregioner, vilket tyder på en överskattning av inflyttningen.

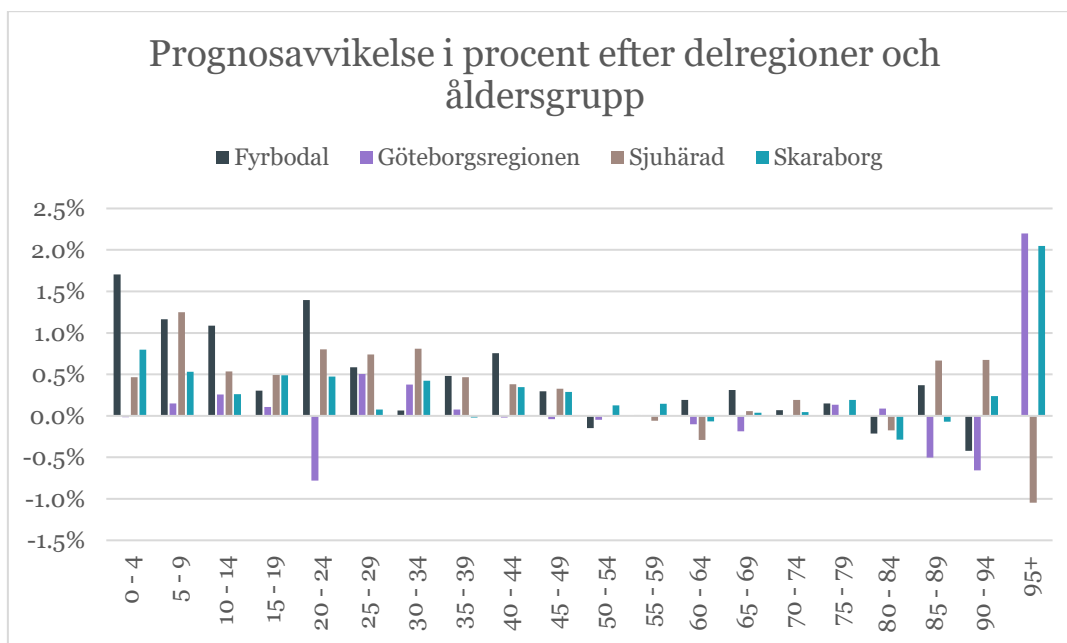

Diagram 23 Prognosavvikelse befolkningsprognos 2023–2035. Källa: SCB och Västra Götalandsregionen